

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. október 28.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Figyelem!

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli. Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Olvasott szöveg értése**Compito 1**

Elérhető pontszám: 10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	M	E	C	B	F	L	I	G	H

Compito 2

Elérhető pontszám: 10

11	effettuare
12	anticipo
13	limitando
14	imbarca
15	pernottare
16	Saldiamo
17	contanti
18	roba
19	ogni tanto
20	pioggia

Compito 3

Elérhető pontszám: 10

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
M	B	F	N	C	I	D	G	P	H

Nyelvhelyesség

Compito 1

Elérhető pontszám: 6

- 1 di
- 2 degli
- 3 di
- 4 delle
- 5 alla
- 6 di

Compito 2

Elérhető pontszám: 9

- 7 me
- 8 mi
- 9 mi
- 10 miei
- 11 mio
- 12 Le
- 13 Lei
- 14 Mi
- 15 mia

Compito 3

Elérhető pontszám: 10

- 16 B / sulla
- 17 A / sollecitando
- 18 D / prodotte
- 19 D / quelle
- 20 B / costituisce
- 21 A / È stato concepito
- 22 B / le quali
- 23 D / loro
- 24 C / venga
- 25 B / specie

Compito 4

Elérhető pontszám: 5

- 26 è stata inventata
- 27 aver vinto
- 28 si è innalzato
- 29 ottenuti
- 30 si distinguono

Hallott szöveg értése**Compito 1**

Elérhető pontszám: 8

1	2	3	4	5	6	7	8
E	D	B	G	H	C	I	F

A hangfelvételen hallható szöveg:

Documentari in sintesi

Esempio: Sull'isola di Santorini, 3.600 anni fa, un'eruzione devastante cambiò per sempre il corso della storia. Un esploratore degli abissi impiega i mezzi più sofisticati per scoprire la verità dietro all'eruzione del vulcano.

(pausa di 5 secondi fra ogni riassunto)

Documentario 1: Cosa accade nel nostro corpo quando respiriamo, mangiamo, corriamo? Grazie a riprese interne questo documentario getta nuova luce su tutto ciò che normalmente non vediamo.

Documentario 2: Gigantesche tempeste di sabbia, incendi furiosi, eruzioni vulcaniche, tsunami. La Terra paga caro gli errori dell'uomo: il principale responsabile dell'innalzamento della temperatura.

Documentario 3: Grazie a una telecamera montata direttamente sul corpo degli animali abbiamo l'opportunità di assistere in prima persona alla loro vita quotidiana, vedendo attraverso la loro prospettiva.

Documentario 4: Nel cuore della Cina, il santuario del monte Wudang è un luogo sacro ai taoisti, ma anche a quelli che amano il kung fu. Questo documentario ci porta in un mondo fatto di duri allenamenti e di lunghe meditazioni.

Documentario 5: Perché i cuccioli portano sempre il sorriso sulle nostre labbra? Questo documentario scopre l'universo dei piccoli del regno animale.

Documentario 6: Ha fauci mobili per abbattersi con il massimo della forza sulle sue vittime: a volte anche sull'uomo. Il documentario svela i segreti dello squalo bianco, il più pericoloso predatore dei mari.

Documentario 7: Oggi sono moltissime le specie che si procurano il cibo assieme ai propri simili. Leoni, iene, e soprattutto lupi hanno messo a punto tecniche comuni, dove contano soprattutto coordinazione e intesa.

Documentario 8: Per cristiani, ebrei e musulmani è la città santa per eccellenza: ci si concentrano i luoghi più sacri per le tre grandi fedi monoteiste. Questo documentario ci accompagna alla scoperta di questi luoghi e della loro storia di difficile convivenza, ma anche di speranza che un giorno possa essere la città della pace.

www.nationalgeographic.it

Compito 2

Elérhető pontszám: 8

A hibás szó aláhúzása önmagában nem ér pontot. Pontot adunk azonban, ha az aláhúzás elmaradt, de szerepel a helyes megoldás.

9. Il signor Ferretti tiene le abitazioni delle formiche in luoghi diversi, altrimenti si mescolano fra di loro.

si ammazzano

10. Il signor Ferretti ci ha messo mesi per studiare le formiche.

anni

11. Il Museo delle farfalle di Milano aveva bisogno delle formiche per venderle ai bambini in visita.

mostrarle

12. Il signor Ferretti sostiene che le formiche sono una ricchezza da ammirare.

sfruttare

13. Se sono fornite di casa e di cibo le formiche non lasciano più il padrone.

rifugio

14. I formiconi neri sono bravissimi nella lotta contro gli altri insetti e, per questo, sono utilissimi in casa.

agricoltura

15. Il signor Ferretti ha messo una cassetta di formiche più piccoline sopra un ulivo e i frutti sono almeno raddoppiati.

sotto

16. La formica timida ha una particolarità: le mascelle cortissime.

tenere

A hangfelvételen hallható szöveg:

L'uomo che alleva formiche

L'uomo che vende le formiche, il signor Emilio Ferretti abita in una casa di sassi sulle colline di Ascoli, ma tiene le abitazioni delle formiche in luoghi diversi, altrimenti si ammazzano fra di loro.

„Bisogna conoscere le formiche. Ci ho messo anni, per studiarle. E adesso sono il primo imprenditore in grado di vendere formiche a chi ne ha bisogno.”

L'ultimo affare?

„Qualche giorno fa. Il Museo delle farfalle di Milano aveva bisogno di un paio di milioni di formiche per mostrarle ai bambini in visita. Ho portato una delle mie cassette. Ho guadagnato 500 euro.”

L'umanità intera, da secoli, si dà da fare per cacciare questi animali dalle case e dalle colture.

„Io sostengo invece che le formiche sono una ricchezza da sfruttare. Anch'io, fino a dieci anni fa, mi davo da fare per sterminarle. Poi mi sono chiesto: e se fossero utili? Mi sono messo a studiarle. Non posso raccontare tutto, per non farmi rubare l'idea. Alla base di tutto c'è una scoperta: se fornite di casa e di cibo, le formiche non lasciano più il rifugio.”

(pausa)

C'è differenza fra le diverse specie?

„Ad esempio i formiconi neri, se mordono, fanno uscire il sangue. Sono bravissimi nella lotta contro altri insetti, e per questo sono utilissimi in agricoltura.

Le formiche più piccoline, sono utili, invece, nell'impollinazione degli ulivi. Quattro anni fa ho messo una cassetta sotto un ulivo e i frutti sono almeno raddoppiati.”

Nell'allevamento c'è una terza specie, che il signor Ferretti chiama 'formica timida'.

„Ha una particolarità: le mascelle tenere. Così non riesce a mordere. Ma anche per queste formiche ho un'idea: potrei venderle a un regista di film del terrore. Migliaia di formiche timide su un corpo umano... E senza nessun pericolo.”

La Repubblica, 19/08/2006

Compito 3

Elérhető pontszám: 8

17. 23 anni

18. (sono) forti

19. sette / 7

20. (l'epoca) medievale / Medioevo

21. (la) sera

22. (in) treno

23. Natale (dei suoi 6 anni / a 6 anni)

24. Il nome della rosa

A hangfelvételen hallható szöveg:

Intervista a Licia Troisi

Il fantasy è un genere maschile: è stato difficile vincere la diffidenza?

Non particolarmente. I pregiudizi da abbattere sono stati altri: innanzitutto sono stata contestata per la mia giovane età (il primo libro l'ho pubblicato a 23 anni).

Le donne nelle tue storie hanno sempre un ruolo determinante.

In genere i miei personaggi femminili hanno sempre qualche mia caratteristica. A ben guardare sono forti fisicamente, ma molto spesso fragili dal punto di vista psicologico.

Cinquecentomila copie e traduzioni in sette lingue. Secondo te quali sono stati gli ingredienti vincenti?

Sinceramente non saprei. A quanto mi dicono i miei lettori, la chiave è soprattutto l'immedesimazione; sembra che sia facile provare empatia per i miei personaggi.

Il tuo fantasy si rifà all'epoca medievale?

Sì, in linea di massima sì, anche se ovviamente non ha alcuna pretesa storica. È il medioevo così come se lo immagina chi il periodo l'ha conosciuto solo sui libri di scuola.

(pausa)

Qual è il momento della giornata in cui preferisci scrivere?

La sera, che è anche l'unico momento in cui riesco a farlo. In alternativa, mi piace moltissimo scrivere in treno; quasi tutti i fine settimana vado a fare presentazioni da qualche parte, e per questo faccio spesso lunghi viaggi in treno.

Qual è il primo libro che hai letto?

Alice nel Paese delle Meraviglie. Me lo regalarono per il Natale dei miei 6 anni; leggevo ancora male, ma anche se facevo molta fatica cercavo di leggere il più possibile.

Qual è un libro che avresti voluto scrivere?

Il nome della rosa, il mio libro preferito. Dentro c'è veramente tutto, ed è così ricco di piani di lettura diversi...

www.mangialibri.com

Átváltási útmutató a hallott szöveg értése feladathoz

Elért pont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Az íráskészség értékelése

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	3 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	12 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondatszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4–3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg terjedelme 120-150 szó között van.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben. A szöveg terjedelme legalább 100, de nem több, mint 170 szó.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A szöveg terjedelme legalább 80, de nem több, mint 190 szó.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg terjedelme nem éri el a 80 szót.

Szókincs, kifejezőmód

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondatszerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5
Szövegalkotás	2
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Íráskép	1
Összesen	18

Amennyiben a dolgozat a Tartalom és a szöveg hosszúsága szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (második feladat)*Tartalom és szöveg hosszúsága*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta.</p> <p>A szöveg terjedelme 200-250 szó között van.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül kettőt vagy hármat megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben vagy egyáltalán nem, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többi csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme legalább 160, de nem több, mint 290 szó.</p>	<p>A vizsgázó részben megvalósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többi egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme 120 szó fölött vagy 330 szó alatt van.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A szöveg terjedelme nem éri el a 120 szót.</p>

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.</p>	<p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a megértést.</p>	<p>A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést is.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a megértést.</p>

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alak- tani, helyesírási) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alak- tani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondatszerkesztésre. A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.